

عنوان مقاله:

تحلیل نمایه و تطبیق آن با براعت استهلال در "خسرو و شیرین" و "لیلی و مجنون" نظامی

محل انتشار:

فصلنامه فنون ادبی، دوره 8، شماره 3 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

عبدالله واثق عباسی - دانشیار گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه سیستان و بلوچستان، زاهدان، ایران

محمدامیر مشهدی - دانشیار گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه سیستان و بلوچستان، زاهدان، ایران

مهدی رستمی - دانشجوی دکتری زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه سیستان و بلوچستان، زاهدان، ایران

خلاصه مقاله:

اصطلاح نمایه را نخستین بار رولان بارت فرانسوی در نیمه دوم سده بیستم میلادی وارد حوزه روایت‌شناسی کرد. از نگاه بارت ساختارگرا، نمایه یکی از انواع کارکردها در متن روایی است. این گونه، هرچند از نظر کنشی ضعیف است، برای تقویت فضا و رنگ و روانشناسی شخصیت‌ها، واحد بسیار ضروری و تکمیلی روایت است. نمایه با این‌که از دل ادبیات داستانی مدرن غرب باز نموده شده، در ادبیات کلاسیک فارسی نیز وجود داشته است. نمایه گاه با صنعت بدیعی براعت استهلال مطابقت دارد که نمونه‌های فراوانی از آن را می‌توان در متون داستانی کلاسیک فارسی مشاهده کرد. نظامی نیز در منظومه‌های خسرو و شیرین و لیلی و مجنون از نمایه چه در قالب براعت استهلال و چه غیر از آن، هوشمندانه استفاده کرده است. در این دو منظومه، عناصر براعت استهلال و نمایه با موضوع و فضای داستان کاملاً هم‌خوانی دارد.

کلمات کلیدی:

بارت، نمایه، براعت استهلال، نظامی، خسرو و شیرین، لیلی و مجنون

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1208023>

